

Önkormányzatok adóztatási tevékenységéről

I. Általános tudnivalók:

Az önkormányzati adók három ágát a helyi adók, a gépjárműadó és a termőföld bérbeadásából származó jövedelem adóztatása képezi.

A helyi adókról szóló, többször módosított 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) ad felhatalmazást arra, hogy a települési önkormányzat képviselő-testülete rendelettel illetékességi területén helyi adókat vezethet be. Eszerint az önkormányzatok **vagyoni típusú adók** (építményadó, telekadó), **kommunális jellegű adók** (magánszemély kommunális adója, idegenforgalmi adó), és **a helyi iparüzési adó bevezetésére jogosultak.**

Az önkormányzat adó-megállapítási joga kiterjed arra, hogy

- a fent meghatározott adókat vagy ezek valamelyikét bevezesse, a már bevezetett adót hatályon kívül helyezze, illetve módosítsa, azonban az évközi módosítás naptári éven belül nem súlyosbíthatja az adóalanyok adóterheit,
- az adó bevezetésének időpontját és időtartamát (határozott vagy határozatlan időre) meghatározza,
- az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan – a Htv.-ben meghatározott felső határookra, illetve a 16. § a) pontjában, a 22. § a) pontjában, a 26. §-ában, a 33. §-ának a) pontjában meghatározott felső határoknak 2005. évre a KSH által 2003. évre vonatkozóan közzétett fogyasztói árszínvonal-változással, 2006. évtől pedig a 2003. évre és az adóévet megelőző második évig eltelt évek fogyasztói árszínvonal változásai szorzatával növelt összegére **(a felső határ és a felső határ növelt összege együtt: adómaximum)** figyelemmel - megállapítsa,
- a Htv. második részében meghatározott mentességeket, kedvezményeket további mentességekkel, kedvezményekkel, így különösen a lakások esetében a lakásban lakóhellyel rendelkező eltartottak számától, a lakáson fennálló, hitelintézet által lakásvásárlásra, lakásépítésre nyújtott hitel biztosítékaul szolgáló jelzálogjog fennállásától, a lakásban lakóhellyel rendelkezők jövedelmétől függő mentességekkel, kedvezményekkel kibővítsé,
- a Htv. és az adózás rendjéről szóló 2003. évi CXII. Törvény (a továbbiakban: Art.) keretei között az adózás részletes szabályait meghatározza.

Az önkormányzat adó-megállapítási jogát a Htv. 7. § a)-f) pontjaiban rögzítettek korlátozzák.

II. Az önkormányzati adók adónemenkénti ismertetése:

A) Helyi adók

1. Építményadó:

Az önkormányzat **lakásra, és nem lakás céljára szolgáló épületre** is bevezetheti az építményadót, függetlenül attól, hogy az épület bel- vagy külterületen helyezkedik el. Az adókötelezettség az építmény valamennyi helyiségére kiterjed, annak rendeltetésétől, illetve hasznosításától függetlenül.

Az építményadó **alanya az, aki a naptári év első napján az építmény tulajdonosa. Több tulajdonos esetén a tulajdonosok tulajdoni hányadaik arányában adóalanyok.** Amennyiben az építményt az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jog terheli, az annak gyakorlására jogosult az adó alanya.

Mentes az adó alól a szükséglakás, a kizárólag az önálló orvosi tevékenységről szóló törvény szerinti házi orvos által nyújtott egészségügyi ellátás céljára szolgáló helyiség, és az ingatlan-nyilvántartási állapot szerint állattartásra vagy növénytermesztésre szolgáló építmény vagy az állattartáshoz, növénytermesztéshez kapcsolódó tároló építmény (pl. istálló, üvegház, terménytároló, magtár, műtrágyatároló), feltéve, hogy az építményt az adóalany rendeltetésszerűen állattartási, növénytermesztési tevékenységéhez kapcsolódóan használja.

A műemlék felújításához kapcsolódó adómentességre vonatkozó speciális szabályokat a Htv. 13/A. §-a határozza meg.

Az adókötelezettség a használatbavételi, illetőleg a fennmaradási engedély jogerőre emelkedését követő év első napján keletkezik. Az engedély nélkül épült, vagy anélkül használatba vett építmény esetében az adókötelezettség a tényleges használatbavételt követő év első napján keletkezik. Az adókötelezettséget érintő változást (így különösen a hasznos alapterület módosulását, az építmény átminősítését) a következő év első napjától kell figyelembe venni. Az adókötelezettség megszűnik az építmény megszűnése évének utolsó napján. Az építménynek az év első felében történő megszűnése esetén a második félévre vonatkozó adókötelezettség megszűnik.

Az építmény használatának szünetelése az adókötelezettséget nem érinti.

Az adófelfüggesztésre vonatkozó rendelkezéseket a Htv. 14/A. § (1)-(6) bekezdései szabályozzák.

Az adó alapja az önkormányzat döntésétől függően az építmény m²-ben számított hasznos alapterülete, vagy az építmény korrigált forgalmi értéke. Ettől függően az adó évi mértékének felső határa 1100 Ft/m² vagy a korrigált forgalmi érték 3,6 %-a.

Adóbevallást az adókötelezettség keletkezését (változását) követő 15 napon belül kell tenni, mely alapján az adót határozattal állapítja meg az adóhatóság. Az adó megfizetése a korábbi határozat alapján félévenként, két egyenlő részletben az adóév március 15-éig, illetve szeptember 15-éig esedékes.

2. Telekadó:

Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén fekvő telek.

A telek az épülettel, épületrésszel be nem épített földterület, ide nem értve

- a) a belterületen fekvő termőföldet, feltéve, ha az tényleges mezőgazdasági művelés alatt áll,
- b) a külterületen fekvő termőföldet,
- c) a tanyát,
- d) a közút területét,
- e) a vasúti pályát, a vasúti pálya tartozékai által lefedett földterületet,
- f) a temetőkről és a temetkezésről szóló törvény temető fogalma alá tartozó földterületet,
- g) a halászatról és horgászatról szóló törvény szerinti víztározó területét,
- h) az erdőt,

i) az ingatlan-nyilvántartásban mocsárként nyilvántartott földterületet.

A telekadó alanya az, aki az év első napján a telek tulajdonosa, vagy vagyoni értékű jog jogosultja. Több tulajdonos esetén a tulajdonosok tulajdoni hányadaik arányában adóalanyok.

Mentes az adó alól:

a) az épület, épületrész hasznos alapterületével egyező nagyságú telekrész,

b) a belterületen fekvő, az ingatlan-nyilvántartásban művelés alól kivett területként nyilvántartott, 1 hektárt meg nem haladó nagyságú földterület, feltéve, ha az adóévben annak teljes területe tényleges mezőgazdasági művelés alatt áll és e tény a telek fekvése szerint illetékes mezőgazdasági igazgatási szerv az adóévben igazolja,

c) az építési tilalom alatt álló telek adóköteles területének 50%-a,

d) az adóalany termék-előállító üzeméhez tartozó, jogszabályban vagy hatósági előírásban megállapított védő-biztonsági terület (övezet), feltéve, ha az adóalany adóévet megelőző adóévi, évesített nettó árbevétele legalább 50%-ban saját előállítású termék értékesítéséből származik.

i) az ingatlan-nyilvántartásban mocsárként nyilvántartott földterületet.

Az adókötelezettség keletkezését, változását, megszűnését a Htv. 20. § (1)-(3) bekezdései szabályozzák.

Az adó alapja az önkormányzat döntésétől függően a telek m²-ben számított területe, vagy a telek korrigált forgalmi értéke. Ettől függően az adó évi mértékének felső határa 200 Ft/m², vagy a korrigált forgalmi érték 3%-a.

Adóbevallást az adókötelezettség keletkezését (változását) követő 15 napon belül kell tenni. Az adó megfizetése a korábbi határozat alapján félévenként, két egyenlő részletben, az adóév március 15-éig, illetve szeptember 15-éig esedékes.

3. Magánszemély kommunális adója:

Az adó alanya az a magánszemély, aki az önkormányzat illetékességi területén építmény-, valamint telek tulajdonjogával, továbbá nem magánszemély tulajdonában álló lakás bérleti jogával rendelkezik. A kommunális adókötelezettség keletkezése szempontjából az év első napján fennálló állapot az irányadó.

Az adókötelezettség a használatbavételi, illetőleg a fennmaradási engedély jogerőre emelkedését, vagy a földrészlet belterületté minősítését követő év első napján keletkezik. Az engedély nélkül épült, vagy anélkül használatba vett építmény esetében az adókötelezettség a tényleges használatbavételt követő év első napján keletkezik. Lakásbérleti jog esetén az adókötelezettség a lakásbérleti jogviszony létrejöttét követő év első napján keletkezik.

Adóbevallást az adókötelezettség keletkezését (változását) követő 15 napon belül kell tenni. Az adó megfizetése a korábbi határozat alapján félévenként, két egyenlő részletben, az adóév március 15-éig, illetve szeptember 15-éig esedékes.

4. Idegenforgalmi adó:

Az idegenforgalmi adó alapja a megkezdett vendégéjszakák száma, vagy a megkezdett vendégéjszakákra eső szállásdíj, ennek hiányában a szállásért bármilyen jogcímen (pl. üdülőhasználati jog) fizetendő ellenérték.

Adókötelezettség terheli azt a **magánszemélyt, aki nem állandó lakosként az önkormányzat illetékességi területén legalább egy vendégéjszakát eltölt. A megkezdett vendégéjszakák száma, mint az adó alapja után az adó mértékének felső határa személyenként és vendégéjszakánként 300 Ft, vagy a megkezdett vendégéjszakára eső szállásdíj, ill. a szállásért bármilyen jogcímen (pl. üdülőhasználati jog) fizetendő ellenérték, mint adóalap (pl. üzemeltetési költség) után az adó mértékének felső határa az adóalap 4%-a.**

A tevékenység sajátosságaihoz igazodó szabályok működnek az idegenforgalmi adó érvényesítésére, mivel a **tartózkodási idő (vendégéjszaka) utáni idegenforgalmi adót az úgynevezett adóbeszedésre kötelezett** (pl. az üzemeltető, az üdülőt fenntartó szerv, a helyiség tulajdonosa, a rendelkezni jogosult) **szedi be.** A helyi idegenforgalmi adó összegéről és átvételéről a vendégnek bizonylatot állít ki. A beszedésre kötelezett a megállapított adót akkor is tartozik megfizetni, ha azt elmulasztotta beszedni. **A beszedett adó - a bevallással egyidejűleg - a beszedést követő hónap 15. napján esedékes. Tartózkodás-alapú adóztatás esetén a beszedett adó - a bevallással egyidejűleg - a beszedést követő hónap 15. napján esedékes.**

Ha az önkormányzat az adóelőleg és az adó megfizetése időpontjára más szabályokat állapít meg, akkor azt a rendeletében előírt időben kell teljesíteni.

5. Helyi iparűzési adó:

Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén állandó vagy ideiglenes jelleggel végzett vállalkozási tevékenység (a továbbiakban: iparűzési tevékenység).

Az adó alanya a vállalkozó, továbbá a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény szerinti bizalmi vagyongazdálkodási szerződés alapján kezelt vagyon.

Adóköteles iparűzési tevékenység: a vállalkozó e minőségben végzett nyereség-, illetőleg jövedelemszerzésre irányuló tevékenysége.

Vállalkozó a gazdasági tevékenységet saját nevében és kockázatára haszonszerzés céljából, üzletszerűen végző a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott egyéni vállalkozó, a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott mezőgazdasági őstermelő, feltéve, hogy őstermelői tevékenységéből származó bevétele az adóévben a 600 000 forintot meghaladja, a jogi személy, ideértve azt is, ha az felszámolás vagy végelszámolás alatt áll, egyéni cég, egyéb szervezet, ideértve azt is, ha azok felszámolás vagy végelszámolás alatt állnak;

Állandó jellegű az iparűzési tevékenység ha a vállalkozó az önkormányzat illetékességi területén székhellyel, telephellyel rendelkezik, függetlenül attól, hogy tevékenységét részben vagy egészben székhelyén (telephelyén) kívül folytatja. **Állandó jelleggel végzett iparűzési tevékenység esetén - a (6) bekezdésben foglaltakra is figyelemmel - az adó alapja a nettó árbevétel, csökkentve**

- a) az eladott áruk beszerzési értéke és a közvetített szolgáltatások értéke, együttes - a (4)-(8) bekezdésben meghatározottak szerint számított - összegével,
- b) az alvállalkozói teljesítések értékével,
- c) az anyagköltséggel,
- d) az alapkutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés adóévben elszámolt közvetlen költségével.

Ha a vállalkozó több önkormányzat illetékességi területén vagy külföldön végez állandó jellegű iparűzési tevékenységet, akkor az adó alapját - a tevékenység sajátosságaira leginkább jellemzően - a vállalkozónak kell a 3. számú mellékletben meghatározottak szerint megosztania.

Az állandó jellegű iparűzési tevékenység esetén az adó alapjának egyszerűsített meghatározására a Htv. 39/A. § és a Htv. 39/B. §-ait kell megfelelően alkalmazni.

Állandó jelleggel végzett iparűzési tevékenység esetén az adó évi mértékének felső határa

- a) 1998. évben az adóalap 1,4%-a,
- b) 1999. évben az adóalap 1,7%-a,
- c) 2000. évtől az adóalap 2%-a.

Ideiglenes jellegű, ha az önkormányzat illetékességi területén az ott székhellyel, telephellyel nem rendelkező vállalkozó

- a) építőipari tevékenységet folytat, illetőleg természeti erőforrást tár fel vagy kutat, feltéve, hogy a folyamatosan vagy megszakításokkal végzett tevékenység időtartama adóévben belül a 30 napot meghaladja, de nem éri el a 181 napot,
- b) bármely - az a) pontba nem sorolható - tevékenységet végez, ha annak folytatásából közvetlenül bevételre tesz szert, feltéve, hogy egyetlen önkormányzat illetékességi területén sem rendelkezik székhellyel, telephellyel. Ideiglenes jelleggel végzett iparűzési tevékenység esetében az adót a tevékenység végzésének naptári napjai alapján kell megállapítani. Minden megkezdett nap egy napnak számít.

Ideiglenes jelleggel végzett iparűzési tevékenység esetén az adó mértéke naptári naponként legfeljebb 5000 forint. Az adókötelezettség az iparűzési tevékenység megkezdésének napjával keletkezik és a tevékenység megszüntetésének napjával szűnik meg.

Az adómentesség, adókedvezmény csak azt a vállalkozót illetheti meg, akinek/amelynek a számított (vállalkozási szintű) adóalapja nem haladja meg a 2,5 millió Ft-ot. Az önkormányzat az adómentességre, adókedvezményre való jogosultság szempontjából 2,5 millió Ft-nál alacsonyabb adóalapösszeget is meghatározhat. Az adómentesség, adókedvezmény terjedelmének, mértékének valamennyi vállalkozó számára azonosnak kell lennie.

A vállalkozó a helyi iparűzési adóban az előlegfizetési időszakra - az egyes esedékességi időpontokra eső összeg feltüntetésével önkormányzatunként - adóelőleget köteles a Htv. 41. § (3) bekezdésben foglalt esetekben a bejelentkezéssel egyidejűleg az adóhatóság által rendszeresített nyomtatványon bejelenteni, illetve minden más esetben a bevallás-benyújtással egyidejűleg bevallani. A benyújtott - adóelőleget tartalmazó - bejelentkezési nyomtatvány végrehajtható okiratnak minősül.

Az előlegfizetési időszak a bevallás-benyújtás esedékességét követő második naptári hónap első napjával kezdődő 12 hónapos időszak, kivétel: az adóköteles tevékenységét az

önkormányzat illetékességi területén az adóév közben kezdő, valamint az átalakulással létrejött vállalkozó esetén, továbbá ha az önkormányzat az adót első alkalommal vagy év közben vezeti be, *az előlegfizetési időszak ez esetben az adókötelezettség, átalakulás, adóbevezetés kezdő napjától az azt követő adóév első félévének utolsó napjáig terjedő időtartam.*

Nem kell adóelőleget bejelenteni, bevallani az előtársaságnak, az adóköteles tevékenységet jogelőd nélkül kezdő vállalkozónak az első adóelőleg-fizetési időszakra, az adóalanyként megszűnő vállalkozónak, továbbá arra az előlegfizetési időpontra, amelyre a vállalkozó már vallott be adóelőleget.

Az előlegfizetési időszakra fizetendő adóelőleg-részletek összegének kiszámítási módját a Htv. 41. § (5)-(6) bekezdése határozza meg.

A vállalkozó az iparüzési adóelőleget félévi részletekben az adóév március 15-éig, illetve szeptember 15-éig fizet. Az ideiglenes (alkalmi) jelleggel végzett tevékenység utáni iparüzési adót legkésőbb a tevékenység befejezése napját követő hó 15. napjáig kell megfizetni. A vállalkozó a megfizetett adóelőleg és az adóévre megállapított tényleges adó különbözetét *az adóévet követő év május 31-ét* fizeti meg, illetőleg ettől az időponttól igényelheti vissza. f) Az adózó az adóelőleget és az éves tényleges kötelezettség különbözetét 100 forintra kerekítve fizeti meg, illetve igényelheti. Az adózó az adóelőleget és az éves tényleges kötelezettség különbözetét 100 forintra kerekítve fizeti meg, illetve igényelheti.

Amennyiben az önkormányzati adóhatóság a helyi iparüzési adó utólagos megállapítása során a vállalkozó terhére a nettó árbevétel eltitkolását vagy a nettó árbevétel jogosulatlan csökkentését tárja fel, akkor a vállalkozó azonosító adatait (adószám, név, székhely, lakóhely), valamint adóévenkénti bontásban az eltitkolt nettó árbevétel összegére, illetve - nettó árbevétel-csökkentő tételenként - a nettó árbevételből jogosulatlanul levont összegre vonatkozó adatot az állami adóhatóságnak, valamint az adózó székhelye (lakóhelye), telephelyei szerinti - a helyi iparüzési adót működtető - önkormányzat adóhatóságához, az utólagos adómegállapításról szóló határozat jogerőre emelkedését követő 15 napon belül - az adóellenőrzés elősegítése céljából - megküldi. A megkapott adatokat az adóhatóság az adó utólagos megállapítására nyitvaálló határidő lejártát követően megsemmisíti.

B) Gépjárműadó:

A gépjárműadóról szóló, többször módosított 1991. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban: Gjt.) rendelkezései értelmében a **magyar hatósági rendszámtáblával ellátott gépjármű, pótkocsi, valamint a Magyarország területén közlekedő, külföldön nyilvántartott tehergépjármű** (a továbbiakban együtt: gépjármű) **után gépjárműadót kell fizetni.** A nem kizárólag magánhasználatú személygépkocsi után –a gépjárműadó fizetési kötelezettségtől függetlenül – cégautóadót kell fizetni.

Nem tartozik a Gjt. hatálya alá a magyar hatósági rendszámtáblával ellátott mezőgazdasági vontató, a lassú jármű és a lassú jármű pótkocsija, a négykerekű segédmotoros kerékpár, a külön jogszabály szerinti „méhesházaz” gépjármű, a munkagép, a CD, a CK, a DT, az OT és a Z betűjelű rendszámtáblával ellátott gépjármű, valamint a külföldön nyilvántartott tehergépjárművek közül azok, amelyek az Európai Unió valamely tagállamában vannak nyilvántartva.

Az adó alanya főszabály szerint az a személy, aki/amely a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Kknyt.) alapján vezetett **járműnyilvántartásban az év első napján üzemben tartóként, ennek hiányában tulajdonosként szerepel.** Amennyiben a hatósági nyilvántartás szerint egy gépjárműnek több tulajdonosa vagy több üzemben tartója van, akkor közülük az adó alanya az, akinek/amelynek a nevére a forgalmi engedélyt kiállították.

Év közben újonnan vagy újra forgalomba helyezett gépjármű esetén az adó alanya az, aki/amely a forgalomba helyezés hónapjának utolsó napján a hatósági nyilvántartásban tulajdonosként szerepel.

Az adóalany halálát, illetve megszűnését követő év 1. napjától - feltéve, hogy a hatósági nyilvántartásban ekkor még mindig az elhunyt személy vagy a megszűnt szervezet szerepel tulajdonosként - azt a személyt kell az adó alanyának tekinteni, akit/amelyet a halálesetet vagy megszűnést követően a hatósági nyilvántartásba elsőként tulajdonosként bejegyezték.

Amennyiben a gépjármű tulajdonjogában bekövetkezett változást a korábbi tulajdonos (átruházó) a külön jogszabályban meghatározott módon - de legkésőbb az átruházás évének utolsó napjától számított 15 napon belül - bejelentette, akkor a bejelentési kötelezettség megnyíltát (szerződés megkötésének időpontját) követő év első napjától nem minősül adóalanynak. Ha a tulajdonátruházás tárgya forgalomból kivont gépjármű és az átruházó a változást a külön jogszabály szerint bejelentette, akkor a gépjármű forgalomba való visszahelyezését követő hónap első napjától nem minősül adóalanynak. Hivatkozott időpontoktól kezdve az átruházótól tulajdonjogot szerző felet kell az adó alanyának tekinteni, kivéve, ha a változást követő évtől, illetőleg hónaptól a hatósági nyilvántartásban harmadik személy szerepel tulajdonosként.

Gépjármű tulajdonátruházása esetén, ha a tulajdonátszállással érintett felek egyike sem tesz eleget a külön jogszabály által meghatározott bejelentési kötelezettségének, akkor a tulajdonátszállás bejelentése évének utolsó napjáig a főszabály szerinti tulajdonos az adó alanya.

Az adóévre járó adót az adóalany köteles megfizetni. Az adókötelezettség a gépjármű forgalomba helyezését követő hónap 1. napján kezdődik. Ha az állandó rendszámtáblával, valamint a „V” betűjelű ideiglenes rendszámtáblával ellátott gépjármű utáni adókötelezettség nem áll fenn a teljes adóévben, akkor az évi adótételnek az adókötelezettség fennállásának hónapjaira eső időarányos részét kell megfizetni.

Az adóalany körülményeiben, illetve a gépjárműben beállott olyan változást, amely az adókötelezettségre is kihatással van, e változásra okot adó körülmény bekövetkezésének időpontját követő hónap első napjától kell figyelembe venni.

Amennyiben az adóalany adótartozása az egy évi adótételt meghaladja, és a közúti közlekedési nyilvántartásban újabb adóalanyt [2. § (1) bek.] a közlekedési igazgatási hatóság nem tüntetett fel, az adóhatóság kezdeményezheti a gépjárműnek a forgalomból való kivonását. A forgalomból történő kivonás részletszabályait a *közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról* szóló 326/2011. (XII.28.) Kormányrendelet határozza meg.

Az adó alapja személyszállító gépjármű - ide nem értve az autóbust - hatósági nyilvántartásban feltüntetett teljesítménye, kilowattban kifejezve. Ha a hatósági

nyilvántartásban a személyszállító gépjármű teljesítménye csak lóerőben van feltüntetve, akkor a lóerőben kifejezett teljesítményt 1,36-tal kell osztani, s az eredményt a kerekítés általános szabályai szerint egész számra kell kerekíteni.

A Gjt 6. § (2)-(3) alapján az adó alapja az autóbusz, a nyergesvontató, a lakókocsi, lakópótkocsi hatósági nyilvántartásban feltüntetett saját tömege (önsúlya), az adó alapja a tehergépjármű hatósági nyilvántartásban feltüntetett saját tömege (önsúlya) növelve a terhelhetősége (raksúlya) 50%-ával.

Az adó mértéke az adóalap után a gépjármű

- gyártási évében és az azt követő 3 naptári évben 345 Ft/kilowatt,
- gyártási évet követő 4-7. naptári évben 300 Ft/kilowatt,
- gyártási évet követő 8-11. naptári évben 230 Ft/kilowatt,
- gyártási évet követő 12-15. naptári évben 185 Ft/kilowatt,
- gyártási évet követő 16. naptári évben és az azt követő naptári években 140 Ft/kilowatt.

Az adó mértéke az autóbusz, a nyergesvontató, a lakópótkocsi és a tehergépjármű esetén az adóalap minden megkezdett 100 kilogrammja után 1380 Ft.

Az adó mértéke a 6. § (2)-(3) bekezdései szerinti adóalap esetén az adóalap minden megkezdett 100 kilogrammja után:

- a) a légrugós vagy azzal egyenértékű rugózási rendszerű nyerges vontató, tehergépjármű, autóbusz esetén 850 Ft,
- b) az a) pont alá nem tartozó gépjárművek és pótkocsik esetén 1380 Ft.

Az „E” betűjelű ideiglenes rendszámtáblával ellátott személyszállító gépjármű után 10 000 Ft, míg a tehergépjármű után 46 000 Ft adót kell fizetni. A „P” betűjelű ideiglenes rendszámtábla kiadása esetén 23 000 Ft adót kell fizetni.

Az adóztatási feladatokat - az „E” és „P” betűjelű ideiglenes rendszámtáblával ellátott gépjárművek kivételével - **a lakcím-nyilvántartásba**, míg a **nem magánszemély adóalanynak** (ideértve az egyéni vállalkozót is) **a hatósági nyilvántartásba bejegyzett lakcíme, székhelye, illetőleg telephelye szerint illetékes önkormányzati adóhatóság látja el. Ha a nyilvántartásban a lakcím, a székhely, illetőleg a telephely megváltozik, az adóztatási feladatok ellátására a változást követő év első napjától az új lakcím, székhely, illetőleg telephely szerint illetékes adóhatóság jogosult.**

Az adóztatási feladatokat az „E” és „P” betűjelű ideiglenes rendszámtáblával ellátott gépjármű esetében a gépjárműre kiadott ideiglenes forgalomban tartási engedélyben, illetve ideiglenes forgalmi engedélyben megjelölt lakóhely, székhely (ideértve a fióktelepet is) szerint illetékes adóhatóság látja el.

A gépjárműadót az adóhatóság állapítja meg, a közúti közlekedési nyilvántartási szerv adatszolgáltatása alapján, kivetéssel. Ezen nyilvántartásba bejegyzés alapjául szolgáló bejelentési kötelezettség a jogkövetkezmények alkalmazása tekintetében bevallásnak minősül.

A gépjármű tulajdonjogában bekövetkezett változás esetén követendő eljárás:

Ha a tulajdonos változást nem jelentették be a közlekedési igazgatási hatóságnál (járási hivatal), a gépjármű-nyilvántartás nem a valós tulajdonviszonyokat tükrözi. Az ebből eredő kellemetlenségek megelőzésében ill. kiküszöbölésében szeretnénk segítségére lenni azzal,

hogy pár mondatban a **gépjármű tulajdonjogában bekövetkezett változás esetén követendő eljárás alapvető lépéseit** összefoglaljuk.

Gépjármű tulajdonjogában bekövetkező változást eredményező jogügylet (pl. eladás, ajándékozás) esetén **a szerződés dátumától számított 15 napon belül a régi tulajdonos köteles a tulajdonjog változást igazoló teljes bizonyító erejű magánokirat egy példányával** felkeresni a lakóhelye, (lakóhely hiányában) tartózkodási helye, székhelye, telephelye szerint illetékes járási hivatalt, mert a bejelentési kötelezettségét ezen okirat benyújtásával (megküldésével) teljesíti. Amennyiben a gépjármű tulajdonjogában bekövetkezett változást a korábbi tulajdonos (átruházó) az említett módon jelenti be, a szerződés megkötésének időpontját követő év első napjától nem minősül adóalanyának. Ettől az időponttól kezdve a korábbi tulajdonostól tulajdonjogot szerző felet kell az adó alanyának tekinteni, kivéve ha ettől az időponttól a hatósági nyilvántartásban harmadik személy szerepel tulajdonosként.

A jármű új tulajdonosa is köteles a gépjármű-nyilvántartásba bejegyzett adatok módosítására okot adó körülmény bekövetkeztétől számított 15 napon belül az okmányirodában a jármű tulajdonjogának a változását bejelenteni.

A Kknyt. 9. § (1) bekezdése tartalmazza a járműnyilvántartásban vezetendő tulajdonosi adatokat.

A Kknyt. 9. § (1a) bekezdése szerint a járműnyilvántartás tulajdonjog változás esetén - a **tulajdonszerző bejelentéséig** - tartalmazza a járműnyilvántartásba bejegyzett tulajdonos (tulajdonjog átruházó) által a 33. § (6) bekezdésében meghatározott tulajdon átruházási szerződés alapján teljesített bejelentésben foglaltak szerint a tulajdonszerzőre vonatkozó, az (1) bekezdésben meghatározott adatokat, a tulajdonjog-átruházás időpontját, valamint a bejelentés tényét és időpontját.

A Kknyt. 33. § (6)-(7) bekezdései határozzák meg a bejelentési kötelezettség formai követelményeit a következők szerint: a **tulajdonjog átruházónak és a tulajdonszerzőnek a tulajdonjog, illetve az üzemeltető személyének változás bejelentését teljes bizonyító erejű magánokirat alapján kell teljesíteni, amelynek - a közlekedési igazgatási eljárásban való felhasználhatóságához szükséges - kötelező tartalmi elemeit kormányrendelet állapítja meg.** A tulajdonjog átruházója a (6) bekezdésben meghatározott bejelentési kötelezettségét elektronikus úton is teljesítheti, a Kormány rendeletében meghatározott módon.

A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011.(XII. 28.) Kormányrendelet 87. § (4) bekezdése kimondja, hogy a **közlekedési igazgatási hatóság (járási hivatal) a járművet hivatalból, határozattal kivonja a forgalomból**, és ezt a tényt a döntés jogerőre emelkedését követően nyilvántartásba bejegyzí, ha a nyilvántartás szerinti tulajdonos bejelenti, hogy a járművet elidegenítette vagy a közlekedési igazgatási hatóság egyéb okból észleli ezt a változást, és

a) **az új tulajdonos a bejelentési kötelezettségének a jogszabályban megjelölt határidőn belül nem tett eleget**, valamint a bejelentést az arra történő felhívás kézhezvételét követően 5 napon belül nem pótolja, vagy az utólagos bejelentés során hitelt érdemlően nem igazolja, hogy a jármű tulajdonjogában bekövetkezett változás bejelentési kötelezettségének önhibáján kívüli okból nem tudott eleget tenni, vagy

b) **az új tulajdonos személye nem állapítható meg.**

Ha a szerződő felek egyike sem tesz eleget bejelentési kötelességének, a gépjárműadó alanyának azt a személyt kell tekinteni a tulajdonátszállás évének utolsó napjáig, aki a gépjármű-nyilvántartásban az év első napján tulajdonosként szerepel (Gjt. 2.§ (5) bekezdés).

Gépjármű tulajdonának átruházása esetén, **ha a tulajdonátszállással érintett felek egyike sem tesz eleget a külön jogszabály által meghatározott bejelentési kötelezettségének, akkor a tulajdonátszállás bejelentése évének utolsó napjáig a gépjármű nyilvántartás szerinti tulajdonos nyilvántartásba bejegyzett lakcíme, székhelye, illetőleg telephelye szerinti önkormányzati adóhatóság az illetékes a tulajdonváltással érintett gépjármű adóztatására**

A gépjárműadó adó megfizetése alóli mentesség esetköreit a Gjt. 5. § a)-k) pontjai biztosítják.

C) Föld bérbeadásából származó jövedelem adóztatása

A mező- és erdőgazdasági hasznosítású földek forgalmáról szóló törvény szerinti mező- és erdőgazdasági hasznosítású föld bérbeadásából származó jövedelem adóztatása az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe tartozik.

Az önkormányzati adóhatóság illetékességét a föld fekvése határozza meg.

A föld bérbeadásából származó jövedelem adóját az adózó állapítja meg, majd az illetékes önkormányzati adóhatóságnál bevallja és megfizeti (önadózás).

A föld bérbeadásából származó jövedelem bevallását az adózó az erre a célra rendszeresített nyomtatványon a jövedelem megszerzésének évét követő év március 20-áig teljesíti. Amennyiben a magánszemély több önkormányzat illetékességi területén szerez bevételt föld bérbeadásából, az adóbevallást és adófizetést önkormányzati adóhatóságokként külön-külön kell teljesíteni.

Ha a föld bérbeadásából származó bevétel kifizetőtől származik, az adót a kifizető állapítja meg, vonja le, vallja be, és fizeti meg. Nem terheli a kifizetőt haszonbérbeadás esetén az adómegállapítási kötelezettség, ha a magánszeméllyel az adómentesség feltételéül szabott időtartamra kötött haszonbérleti szerződést. A kifizető a föld bérbeadásából származó jövedelemből levont adót a föld fekvése szerint illetékes önkormányzati adóhatósághoz utalja át a kifizetést követő hó 12. napjáig. A levont adóról a kifizető adóbevallását a föld fekvése szerint illetékes önkormányzati adóhatósághoz az adóévet követő év február 25-éig nyújtja be.

A kifizető fogalmát az Art. 178. § 18. pontja határozza meg.

Nem kell adóbevallást tenni annak a magánszemélynek, akinek föld bérbeadásból származó jövedelme kizárólag kifizetőtől származik és a kifizető az adót levonta, vagy a föld bérbeadásából származó jövedelme mentes az adó alól.

Adómentes a termőföld-bérbeadásból származó bevétel, ha a termőföld haszonbérbeadására alapjául szolgáló, határozott időre kötött megállapodás (szerződés) alapján a haszonbérlet időtartama az 5 évet (az adómentesség feltételéül szabott időtartam) eléri.

III. Végrehajtási eljárás:

Az adók módjára behajtandó köztartozás jogosultjának megkeresése alapján magánszemély esetében a belföldi lakóhely, szokásos tartózkodási hely vagy szokásos fellelhetőségi helye,

ennek hiányában utolsó ismert belföldi lakóhelye, egyéni vállalkozó esetében a székhelye szerint illetékes önkormányzati adóhatóság jár el.

Az adók módjára behajtandó köztartozásnak minősülő fizetési kötelezettséget megállapító, nyilvántartó szerv, illetőleg a köztartozás jogosultja a fizetési határidő lejártát követő 15 nap elteltével megkeresi az adóhatóságot behajtás végett, ha a köztartozás összege eléri vagy meghaladja a 10 000 forintot, az ingatlan nyilvántartási eljárás igazgatási szolgáltatási díja, a szabálysértési költség, valamint az elővezetési költség esetén az 5000 forintot. Amennyiben a hátralék későbbi megfizetése veszélyeztetett, az adóhatóság soron kívül is megkereshető.

Az adók módjára behajtandó köztartozásra a végrehajtási eljárás szabályait kell alkalmazni.

A behajtási eljárást az önkormányzati adóhatóság csak pontos - szükség esetén kiegészített - adatok alapján indítja meg.

A végrehajtás során az önkormányzati adóhatóság által hozott végzések, illetve az adóvégrehajtó (ideértve az adóhatóság megbízásából eljáró bírósági végrehajtót is) törvénysértő intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása ellen az adós, a behajtást kérő, illetve az, akinek a végrehajtás jogát vagy jogos érdekét sérti - a sérelmezett intézkedés vagy annak elmaradásának tudomására jutásától számított 8 napon belül - a végrehajtást foganatosító önkormányzati adóhatóságnál végrehajtási kifogást terjeszthet elő. A sérelmezett intézkedés vagy annak elmaradásától számított 6 hónap elteltével végrehajtási kifogás nem nyújtható be, a határidő jogvesztő, annak elmulasztása esetén igazolási kérelem előterjesztésének helye nincs. Az elkésett vagy nem a jogosulttól származó végrehajtási kifogást az elsőfokú adóhatóság érdemi vizsgálat nélkül utasítja el.

A végrehajtást foganatosító adóhatóság a benyújtott végrehajtási kifogást az ügy összes iratával együtt 15 napon belül felterjeszti a Kormányhivatalhoz, kivéve, ha a végrehajtást foganatosító adóhatóság a kifogásban foglaltakat maradéktalanul elfogadja és erről a benyújtót tájékoztatja.

A végrehajtási kifogásról a Kormányhivatal 15 napon belül dönt. A megtámadott intézkedést helybenhagyja, megváltoztatja, megsemmisíti vagy az adóvégrehajtót az elmulasztott intézkedés megtételére kötelezi határidő tűzésével.

IV. Fizetési könnyítés és adómérséklés:

Fizetési halasztás és részletfizetés (a továbbiakban együtt: fizetési könnyítés) az adózó és az adó megfizetésére kötelezett személy kérelmére az önkormányzati adóhatóságnál nyilvántartott adóra engedélyezhető.

A fizetési könnyítés abban az esetben engedélyezhető, ha a fizetési nehézség

a) a kérelmezőnek nem róható fel, vagy annak elkerülése érdekében úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben töle elvárható, továbbá

b) átmeneti jellegű, tehát az adó későbbi megfizetése valószínűsíthető.

A kérelem elbírálása és a feltételek meghatározása során figyelembe kell venni a fizetési nehézség kialakulásának okait és körülményeit.

Magánszemély esetében a fizetési könnyítés az a) pontban foglaltak figyelmen kívül hagyásával is engedélyezhető, ha a kérelmező igazolja vagy valószínűsíti, hogy az adó azonnali vagy egyösszegű megfizetése családi, jövedelmi, vagyoni és szociális körülményeire is tekintettel aránytalanul súlyos megterhelést jelent.

Az önkormányzati adóhatóság a magánszemély kérelme alapján az őt terhelő adótartozást, valamint a bírság- vagy pótléktartozást mérsékelheti vagy elengedheti, ha azok megfizetése az adózó és a vele együtt élő közeli hozzátartozók megélhetését súlyosan veszélyezteti. Az adóhatóság az (1) bekezdésben foglaltakon túl más személy adóját nem engedheti el, és nem mérsékelheti.

Az önkormányzati adóhatóság a pótlék- és bírságtartozást kivételes méltányosságból mérsékelheti (elengedheti) különösen akkor, ha annak megfizetése a vállalkozási tevékenységet folytató magánszemély, jogi személy vagy egyéb szervezet gazdálkodási tevékenységét ellehetetlenítené. Az önkormányzati adóhatóság a mérséklést az adótartozás egy részének (vagy egészének) megfizetéséhez kötheti.

V. Helyi adó ügyekkel kapcsolatos eljárás:

Helyi adók, belföldi rendszámú gépjárművek adója és föld bérbeadásából származó jövedelem adója ügyében első fokon az önkormányzat jegyzője (önkormányzati adóhatóság) jár el. Az adózó az ügy érdemében hozott első fokú határozat ellen fellebbezhet. A fellebbezés joga megilleti azt is, akire a határozat rendelkezést tartalmaz. **A fellebbezést a határozat (végzés) közlésétől számított 15 napon belül, utólagos adómegállapítás esetén 30 napon belül lehet előterjeszteni.** A határozathozatalt megelőző eljárás során hozott végzés csak a határozat ellen benyújtott fellebbezésben támadható meg, kivéve, ha az önálló fellebbezést e törvény megengedi. A fellebbezésre jogosult a fellebbezési határidőn belül a fellebbezési jogáról lemondhat. A fellebbezési jogról való lemondást tartalmazó nyilatkozat nem vonható vissza.

Az elkésett fellebbezést, a fellebbezésre nem jogosulttól származó fellebbezést, valamint az önálló fellebbezéssel meg nem támadható végzés ellen irányuló fellebbezést az elsőfokú adóhatóság érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

A fellebbezést annál az adóhatóságnál kell előterjeszteni, amely a megtámadott határozatot (végzést) hozta. A fellebbezési határidőt akkor is megtartottnak kell tekinteni, ha a határidőben benyújtott fellebbezés iránti kérelmet nem a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szervnél terjesztették elő. A fellebbezésben új tényekre és bizonyítékokra is lehet hivatkozni.

A fellebbezést az ügy összes iratával a fellebbezés beérkezésének napjától számított 15 napon belül fel kell terjesztenie az önkormányzati adóhatóságnak a Zala Megyei Kormányhivatalhoz, kivéve, ha az adóhatóság a megtámadott határozatot (végzést) visszavonja, illetőleg a fellebbezésnek megfelelően módosítja, kijavítja vagy kiegészíti. Az elsőfokú határozat elleni fellebbezés illetéke - ha e törvény másként nem rendelkezik, és a fellebbezés tárgyának értéke pénzben megállapítható - a fellebbezéssel érintett vagy vitatott összeg minden megkezdett 10 000 forintja után 400 forint, de legalább 5000 forint, legfeljebb 500 000 forint. Ha a fellebbezés tárgyának értéke pénzben nem állapítható meg, a fellebbezés illetéke 5000 forint.

Végzés elleni fellebbezésért - ha e törvény másként nem rendelkezik - 3000 forint illetéket kell fizetni.

Ha a végzés csak a határozat vagy az eljárást megszüntető végzés elleni fellebbezéssel együtt támadható meg, és az ügyfél a végzés felülvizsgálatát is kéri, akkor csak a határozat elleni fellebbezés illetékét kell megfizetni.

A végrehajtási kifogás illetéke 5000 forint. A végrehajtási kifogás tárgyában hozott végzés elleni fellebbezés illetéke 10 000 forint.

Az önkormányzati adóhatóság határozata, végzése és végrehajtási cselekménye ellen kezdeményezett jogorvoslati eljárás illetékét az illetékes önkormányzati adóhatóság illetékbevételei számlája javára kell megfizetni. Az esedékességkor meg nem fizetett eljárási illeték és a mulasztási bírság összegét az adóhatóság határozatban közli az ügyféllel, azzal, hogy az eljárási illetéket a határozat közlésétől számított 8 napon belül az adóhatóság illetékbevételei számlájára mulasztási bírság nélkül fizetheti meg. Az így meg nem fizetett illetéket és a mulasztási bírságot az önkormányzati adóhatóság hajtja be.

A Zala Megyei Kormányhivatal a fellebbezéssel megtámadott határozatot (végzést) és az azt megelőző eljárást megvizsgálja, tekintet nélkül arra, hogy ki és milyen okból fellebbezett. Az utólagos adómegállapítás során hozott határozat ellen benyújtott fellebbezés esetén a határozat meghozatalára nyitva álló határidő az iratoknak a felettes szervhez történő megérkezését követő naptól számított 60 nap. A határozat ellen irányuló fellebbezést határozattal, a végzés ellen irányuló fellebbezést végzéssel kell elbírálnia. A vizsgálat eredményeként a Kormányhivatal a határozatot (végzést) helybenhagyja, megváltoztatja vagy megsemmisíti.

Kormányhivatal döntése elleni jogorvoslat:

A Kormányhivatal másodfokú jogerős határozatát - a fizetési könnyítés engedélyezése tárgyában hozott, illetőleg az elsőfokú határozat megsemmisítését elrendelő határozat kivételével - a Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az adózó kérelmére jogszabálysértés esetén megváltoztatja vagy hatályon kívül helyezi, és ha szükséges, a hatóságot új eljárás lefolytatására utasítja. A Kormányhivatal másodfokú végzésével szemben nincs helye bírósági felülvizsgálatnak.

A bírósági felülvizsgálatra irányuló kérelmet a Zalaegerszegi Munkaügyi és Közigazgatási Bírósághoz címzetten, de az önkormányzati adóhatóságnál kell előterjesztetni a határozat kézbesítését követő naptól számított 30 napon belül. A közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti eljárás illetéke 30 000 forint.

VI. Vonatkozó jogszabályok:

- A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.)
- Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.)
- A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény (Gjt.)
- Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.)
- A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályiról szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.)
- A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. tv. (Szja.tv.)

További felvilágosítás:

Hahóti Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője
tel.: 93/363-047.

Ügyfélfogadás rendje: hétfőtől csütörtökig: 8-16 óráig, pénteken: 8-13 óráig.